

נ א כ ר א ג

דאס ערסטע מענשענ-אָפּפּער דער ווידענ-העמצערדיגן אין אונגארן.

דעם פּעסליכע הויפט צייטונגן בעשעפּטען זיך מיט דער שרעקענס-נאכריכט איבער דיא ער-מאָדערנ אײנער יודן זיטענס דער אנט-פעסטיגען. ביז יעצט היממען זיך נאך דיא אנט-פעסטיגען, דאס זיא גור מיט וואַרשען העטצען אונד נון האבען דיא עס זאגאר ביז צום מאָרדע אן איינער אונשילד-גען שוואַנערן פּרויאַ געבראכט. — דיא פרעסבור-גער צייטונג פּערביכטעט אבער דיעזען שרעקענס-פּאָלל אין נילאש פּאָלדענס:

אם 30-טען אָקטאָבער, צווישען 3 אונד 9 אהר אבעננס, דראַנג אין הויפּט בעוואַפּעטעטע מעננער אין דאס הויז אונד דאָרטיגען ווידען מאַרין שטיינער, פּלינדערטע אונד צעשטראַלעט דעססען וואַרענ-לאַגער, אונד אלס שטיינער אונד זיינע פּרויאַ, וועל-כע זיך אין האַפּטוואַנגערעס צעשטאנדע בעפּאָהר פּליכטעטען, וואַרדע דיא פּרויאַ איף אָפּפּער גאסעט ערשטאָסען, פּרויאַ שטיינער וואַר 25 יאהרע אלט, זייט 6 יאהרען פּערהייראטעט אונד הינטער-ליעס צוויא קליינע קינדער אים אלטער פּאָן 2 ביז 5 יאהרען, איך אין קריסט, וועלכער דיא פּרויאַ פּאָר דען וויטהענדען פּערהייראטען וואַללטע וואַר-דע פּערוואַנדעט, נאך פּאָריגע וואַכע קאם אין ביסטענ-בושע מיט איינע רעוואַלוער אין דער האַנד אין דאס געוואָלד דעס מאַרין שטיינער, וואַ ער האַרענע צענאָרדען פּאָלדענס הערש שטיינער מאכטע היפּפּאָן דעם וויצע-נאָטער אין זיינע-דעל דיא אַנצייגע: דער וויצע-נאָטער אבער אנט-וואַרעטעט איהם: יא, דיא אונשילדריגען מיססען פּיר דיא שילדריגען לידען? — אינר דיעזער וויצע-נאָטער טהאט איך ניכטס צור פּערהיירענונג דער אַנרוועק, אלס דאס פּאָלד זא, דאס פּאָן זייטע דעס געריכטעס ניכטס געשעהן וואַ האט עס אין דאס הויז דעס שטיינער שפּרענגן פּרענעט ענד-ליך מיססע דער שוואַהריכטער צוויא העטצער פּערהאטען, וואס אונטער דען ביערן איינע דער-ארטיגע אײַפּענונג הערפּאָרדען, דאס זיא שאַן אס געניכטאט ביז מאַן גענען שטיינער אונד דעססען פּרויאַ מיט איינעס מעססער נינגען אונד ריעפּען: הייטע נאכטס מיססעט איהר אלעל הין ווערדען!

דעם הייטען טייען פעטער שוואַל ווירד העריבער פּאָלדענער איכפּיהרריכע בעריכט גע-שריעבען: בערויטס זיט פּיעלען וואַבען ווערדען הער דיא וויצע-העמצערדיגע בעריבענע אונד היגע אײַטען איינע נאָעס אַנציערענס-קראַפּט איף דיא הייטע בעפּאָלקערונג אים, אין דער נאכט פּאָן דיענסטאג איף מיטטיאך איבערפּעל נעמליך איינע ווילדע, אַנציערעטע קאָטע פּאָן 200 פּערוואַנגען דיא וואַרענ אונד דאס געוואָלד דעס שטיינער, ערבראך שוור אונד טהאַר, פּלינדערטע.

הויבעט, צעשטראַמעט דיא נאנצע האכע ליעס אין דער וואַהנונג פּלווער עקספּלאָדירען, זא דאס דיא מיערן נאנצן הויבעטשויערצע אונד אלל דיעס זא העזען דיא בעהאַרדען ווירט צו, אונד ערנסט זיכט דיא שטיינער ערמאָרדעט וואַרדען, וואַרדען 8 ביז 10 דיעזער רעדעלפּוהרער איינגעפּאָנגען.

וואס זיך אין נילאש עראיינגעטען קאנן יעדע שטונדע אין איינער אונד ערען אַרשטאָפּט געשעהן, וועגן ניכט פּאָן זייטע דער רענערונג דיא אללער-שטרענגסטען מאַסרעגען געמאַרשען ווערדען, נאך פּאָר איינגען מאַנאטען העררשטע אין דעם געביל-דעטען וויצעלבוכטער קאָמיטעט דאס פּיעדליכסטע צוזאמענלעבען צווישען ווידען אונד כריסטען, הייטע אבער ווירד אײַכערזאל העטצעט, אינר דיא אין דען דאָפּערן אין גערינגער אַנצאהל צעשטראַיט געגענדען יודישען קאָמיליען זינט מאַן אים טאן דען ערנסטען געוואלטהאטען אינסעקועטצט, דאס ווידען העטצענע פרעסבורגער באַטט געמליך דער וועסאונגארישע גרענעצבאָטען ווירד אונטער דיא ביערן אונטערגעשליקט פּערהיילט, דאמיט זיא דורך דיא העמצארטיקעל גענען דיא ווידען נאך מער גערייכט ווערדען, זא זאגאר אַנעטען דער אנט-פעסטיגע-באנדע צעהען אים קאָמיטאטע הערעס ווישען פּאָמיליען געלדן דיא בעשעפּטיגונג-לאַזען אריבייטער אונד העטצען זיא גענען דיא ווידען, זא וואַרדען אין מאַכ-האַף דיא וואַהנענע דער ווישען פּאָמיליען פּאסט גענעליך צעשטראַיט, דיעזע ווישען פּאָמיליען מיססען זיך נון ענטשליע-כען, אינאנן צו פּערלאַסען אונד אײַסצו-וואַנערען.

דיא בעהאַרדען בענעמען זיך דיעזען העט-עזען גענענאבער זעהר לויב אונד נאכריכטע, זיא הען וואַהל, אלס אָב און עמוואס הען מאַכטען, אבער אַטמער ערנסט דאנן, וועגן דאס פּעריבענען בערייטס בענאנגען אײַטען — איינער יודישען דעפּ-טאציאָן, וועלכע דען וויצע-געשפּאן פּאטאקי אים אַבחיפּע באַטען, אַנציערעטע דיעזער: «פּיהרער האבט אײַטען אײַטען אונד געפּלינדערט נון איזט אן איך דיא רייהע, אינסעפּלינדערט צו ווערדען!» — דיעזע אַנציערע דעם וויצע-געשפּאנס ערהאַטע נאך דען מוטה דער ווידען-העמצער, אין פּיעלען אַרשטאָטען הויזען אונד ווידען העטצען וויא דיא ניהיליסטען, אינדעס זיא רופּען: «וועגן וויר מיט דען ווידען פּרעטיג זינט, דאנן קאָמט דיא רייהע אן דיא רייכער איינע דאָפּער דעפּעטע פּאס געטען דיעזעס מעלדעט: הייטע וואַרדען 10 היפּטערעלפּוהרער דער פּלינדערער אים נילאש אין קעטטען געבנדען אין דאס היגע קאָמיטאטע, הויז איינגעבראַכט, (דאס וויצעלבוכטער קאָמיטאט געראַיט צום שפּרע-געל דעם האַבער געריכטע-האַפּעס).

וויא וויר ערהאַרדען אײַטען געטען איינע אים פּיער מיטלענערען בעטעהענדע דעפּטאציאָן דער ווידען אים דעם וויצעלבוכטער קאָמיטאטע הער איינגעפּאָנגען, אים ביים מינסטעריאם דעם

אונטערן אַבחיפּע צו ביטטען, דיא דעפּטאציאָן וואַרדע פּאָס מינסטעריאָל-ראַטע יעקעלפּאלישי עמפּאָנגען, דער דיא שרעקענס-נאכריכט מיט אײַכערזאכטיג אַנציערעטע אונד דאנן דיא דע-פּטאציאָן פּראַטע: וואַרעס זיא זיך מיט אײַהרען בעשוערדע, פּאָן וועלכען דיא רענערונג ביזוהער קיינע אַמטליכע קענטיגן ערהעילט, זא שפּעט אן דאס מינסטעריאָם ווערדען, וואַרעס זיא ניכט שאַן פּאָר וואַכען דיא אַנציעגע מאַכטען, דאס דיא אַרמט-בעהאַרדען גענען דיא העמצער ניכטס מהן אינר ערנסט דיא שרעקענס-טהאט אין נילאש אַבחיפּע-טען. — דער מינסטעריאָל-ראַטע מעלענארישע זאפּאָרט אן דען וויצע-געשפּאן דעם וויצעלבוכטער קאָמיטאטע, דאס ער זיא איינגעבליקליך אללעס מאַגליכע צור ווערדערהערשטעללונג אונד אַפּרעכט-האַלונג דער רייהע אײַנגעדען טאן דען. הייטע וויר דיעזע יודישע דעפּטאציאָן ביים מינסטעריאָל-פּרעזי-דענטען מיט אײַדיענען געהען.

נייע טעעס

וויא אים ניערעהאזא מעלענאריש ווירד, וואַללטע דער הערר אבער-שאַטאט-אַנוואַלש אַנ-פּאנס דען אַטראַג שטעלען, דאס מאן דען מיט-א-עסלאַרער פּיאָעט, וועגען אַנעלל אן בעווייזען-גענעליך פּאָללען לאַסען; אבער דאס וויצע-מינסטעריאָם ווינט עס אים אייגענען אַטע-עסעס דער ווידען, דאס דיא פּערהאטעטען אין אַנקראַגע-שאַטאט פּערוועטצט אונד אבער זיא אים מאַנאטע דעצעמבער איינע פּעלע-פּערהאנדלונג שאַטאטפּיעדע. — וויא עס זיך הערווישטעללט, זינט דיא אן דען מלידערען דער מיט-א-דאָרער לייכע געפּיענען פּלעקען, קיינע כּוואַ, זאָרדען נור לייכע-פּלעקען.

פּערלאַזונג

דער 1860-ער ל א ז ע
בייא דער 2. נאָיעמבער 1860 פּאָרענאָטעט-גען ציעהונג פּיעל דער וויפּטערעפּער מיט 200000 גילד, איף 5 5280 1/2; דער 2. טע טרעפּערי מיט 50000 גילדען איף 5 9774 1/2 — אינר דער 3. טע טרעפּערי מיט 25000 גילד, איף 5 5082 1/2 ניי 14, — פּיענער געווינגען: יע 10000 גילדען 5 6518 1/2 ניי 15, אינר 5 10985 1/2 ניי 1; יע 5000 גילדען 5 748 1/2 ניי 12, איף 5 953 1/2 ניי 13, 8 4954 1/2 ניי 15, 9 6841 1/2 ניי 19, 7214 1/2 ניי 5, 8 8155 1/2 ניי 10, 9 10985 1/2 ניי 7, 5 11143 1/2 ניי 11, 768 1/2 ניי 3, 10 13475 1/2 ניי 12, 11 16242 1/2 ניי 7, 17054 1/2 ניי 13, אַנר 16.
איף אללע אַבירען פּערלאַזען סעדיע פּאַרלט דער גערינגסטע געווינג פּאָן יע 600 גילד. — דיא סעדיע דיעזער נאך דאס 1. איינעט געצאָל גענען לאַזע האבען וויר אין ניי 93 מיטטעריאָט.

פּרוכט- אונד מעהל-פּרויט-טאבעלע			פּרויט-טאבעלע פּאָס 2 נאָיעמבער		
פּרוכט	קוואַליטעט	פּרייז	פּרויט	קוואַליטעט	פּרייז
נאָר-אונגאַרישער	75	76	פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76
"	76	77	"	76	77
"	77	78	"	77	78
"	78	79	"	78	79
"	79	80	"	79	80
"	80	81	"	80	81
"	81	82	"	81	82
פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76	פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76
"	76	77	"	76	77
"	77	78	"	77	78
"	78	79	"	78	79
"	79	80	"	79	80
"	80	81	"	80	81
"	81	82	"	81	82
פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76	פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76
"	76	77	"	76	77
"	77	78	"	77	78
"	78	79	"	78	79
"	79	80	"	79	80
"	80	81	"	80	81
"	81	82	"	81	82
פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76	פּעסע-פּאָרדען (נייא)	75	76
"	76	77	"	76	77
"	77	78	"	77	78
"	78	79	"	78	79
"	79	80	"	79	80
"	80	81	"	80	81
"	81	82	"	81	82

וואן שימאני פערפאענליכע נון אין זינעם בלאט-
טע דעם וועסטאנארישען גרענצמאטען פאל-
געניעס איך העלפט מינען פארזוארף אייפריכט.
דיא ווען וועלכע נאטורליך דעם מיינע דער
נעלבסט-ערהאלטונג פאלגען ווען דען אבער
געשאפן פיר זיך און דעם מאסט איינצעהמען.
דאס ער ניכט מעהר זענעט איז. איך דיא געענט-
פארט און אנטהאלטן. און שיינע העכטיג נאטור-
ליך דיא פאר פערלייטונגען ניכט צוריק אים צווי-
שען הערפארטונגען מעננערן אינע פערביטע-
ווען הערפארטונגען פון דענער דער נור זינער
ערהאלטען אים פערצייגט פאלנט. אבער דיעזע א-
בער צייגונג ניכט ביא יעדעס דיעזעלבע אים -
נון ניכט עס אבער איך ניכט-ווען דיא אנטשאטט
אפען צו קעמפען עס פארציעהן איהרע זאכע
זוהר געהויבע פערצייגטונגען איך איינפליסטע-
ווען הערפארטונגען עס איז אבער צו בערווען
דאס דער אבערגעשאפן דיעזען איינפליסטונגען
איך גלייכע שטעקט. דיא נאמען דיעזער פערזאנען
ווערען און דיא און און און און און און און און
ניכטען וואן און און און און און און און און
מיינע פליכט בעטראכטען ווערען - זא ווייט
דיא ערקלערונג שימאני אים דער ווערענע-
ענטע דעוועקען. דאס ער אנטער דען פון איהם
עווערעווען שיקען איינעלעך ניכט-ווען
מיינען אים צייגט שיינט עס. דאס שימאני עס איך
איינען פריעס-פראגעס אנטקעמפן לאסען וועלל
דיא ער אנטהאלט דיא נאמען דער ווען איך שיי-
קען נאטורליכע וועלל ווען אים אנטקעמפן מיטען דיע-
זען אים פרייע וועללען צו טוהן - דאצו איז ער
צו פייגען -

דער ווען אייביגעט איך אלס הערדאקטער דעם
פעטיט הירלאפי האבע געשווענען איך האבע גע-
וואסט. דאס אינע ערקלערונג מיינעדיגס נור
איינען שאנדאל צור פאלגע האבען ווערען וואס
דיא איינעטלד אנטערענען עזען דיא לעבען
יא איינשליסליך נור פון שאנדאלמאכערייען.
אנטהאלט העלעט איך זיא פיר וואונדערליך. דאך
געלאנגטע איך שפעטער צור איבערצייגונג. דאס
איין ווערקליך וואונדערליך אינאויסן מיט זאלך
שטיצע איינענטצע זאפעלע שוירקע
דיא ען בענעהען קאנן וויא זיא זאלעט איך
לעטצערע צייט בעניינען. איך איך זיינע נאך
אומטער דער מענט פולעט איך איך דער נאכע
דען טיעפסטען עקעל. מיט איינעם שטיצען מענ-
שען און בערווענע קאמפען צו מיטען נאך מיט-
פער איז דיעזער עקעל נאטורליך ווען מאן מיט-
איינעם שטיצען מענשען וויא זיא זאלעט אים
פעטליכען לעבען און אפענעטליכען צייטונגע-
איינשליסליך און בערווענע קאמפען זאלעט. וואס
יא בעניינען איך נאך אנטער בענעהען - דאס
איז אינע טיעפע בערווענע דער אנטהאלטען
נאציקן דער און זאלעט מענט וויא זיא נור צור
שאנדע געייכט אבער אלעס מיט און גערע
האבען איך מיין שיינע דאך קיין ענדלאזעס
וויא זיא שייכע און איהרע היינען נאמען.
בלאס דעס האלב ווייל איך דעם אלעקסאנדער נאך
דעכט נאם דאס פעטיט הירלאפי נאך ווישעס
פאנטאסיעס געשווענען ווערען עס האלב עס פער-
לאגען איך אנטהאלטען איז און און און און
דאקטער דעם פעטיט הירלאפי. דיא בערווענע
טיעפסט און און ווערען ווא זיא און און און
יעטצט זאנע נעהארט נאך ציר ווענענע איך
- אונד דאס נון איך וועלכע נאך קיין ווען דער
דיא זא בעהאנדען קאננען וויא דען איםען
אלעקסאנדער נאך. איך ערקלערע און דאס
אלעס. וואס זיא גענען פעטיט הירלאפי שייכע
איינשליסליכע ליינע איך פערלייטונג איז דיא
נור איין מענטש געדרעשייבען קאנן וויא זיא פון
דעם שאן דער ווענענע שייכע דער האראסקי
נאמען. דאס איהנע יעדעס אנטשאטט-געפיהל
אבערען איהר הונד דעם מעהר אנטשפירן
איך אכטונג אלס זיא איך צייכע מיט אייביג-
טענע פערזאנען דער נעוא קענעדע הערדאקטער
דעם פעטיט הירלאפי איך עהרענ-שיקאל דעם
פעטער קאמפאסט. נון. דאס ווערענאריש דער
פאלגע דיעזעס אפענען שייכענען הערדן קענעדע
צום וועלל הערדאקטער. דאס גענען ווער
פארזייען דיא אבער דער קענעדע דיא הערד-
פארזייען צום וועלל איך אנטשאטטען - דאס
פיינען ווער האכסט בערווענליך. הערד קענעדע

העטע אנטווארען זאלען. איין מענטש וויא ווער-
האווה דער פון בארטיק שטאק-פרינעל ערהעלט
אונד דעם יעדעס אנטשאטט-געפיהל אנטעמא איז
ניכט פעהיג צום וועלל - דאס ווערע אינע
אנטווארען געווענען - דיא ווערענאריש ווערליך
פערדענע!
* (ווערענאריש ברויבט געלד)
אויס מיינע פאליטישען פאלקסבלאטט פערפענע
ליכטע אלעקסאנדער נאך אינע ערקלערונג. דאס
ווערענאריש זיך שאן פאר מאנאטען דאזן געאיי-
עטע: ער וויא בערייט אישטיצ צו פאלגע צו
בריינגע ווען איהם און אנדערע-קאמפליא דיע-
פיר 5000 גילדען בלאס - הערד נאך וועלל ציינען
איינשליסליך און דערען גענעווארט ווערענאריש
דיעזע אישטיצ געהאן - אלל דיא אישטיצע-
ווערענאריש זינד מיטשין בלאס איין ערפריעסענעס-
פערזאנען ער וועלל אינפארט פון דען ווען געלד
ערפריעסען וואפער ער בערייט ווערען פיר זיא צו
קעמפען אונד זיינע לאזע ציינע גענען אישטיצ
לויפען צו לאסען! נון. ווערע אים לאזען דעם
און ווערענאריש מאן דירעכט פאסט דיעזעס
געשעפט מאכען. אלליין יעדער איינצעלע אנט-
טעמט איז זיא און ווערענאריש. דיא דיעזעס גע-
זינדעל גלעד דען אנדערעס ציעל האט אלס זיא מיט
דעם גלעד דען ווען דיא טאשען צו וועלל ציינען
יעדעס מיטליעדע אינער זאלך ווייט פערצייגונגען
הייבער-באנדע קאנן מאן וועלל דאך און דען שלעך
קינע 5000 גילדען היינשליסליך.
* (אין אנטשפירען דער כ-
געפרייגעלעט) אין איינעם ווערענארישען און
דער קאננאכטע זאכע געשען און זינער מאן
אין געוועלשאפט פון ליערעליכען דיעזע צייטמערן
איך שייכע לייט אבער דיא ווען דיא אינע -
זינערן יודישען געשעט שיינען. אים קיינען שקא-
דאל הערפארטונגען. הערד ווארען אבער דער
בערווענע זיינע מאן נאך מעהר ערשטונט.
ער צאן זיא אינע שאכעל מיט אנט-פערשייטע
זינער-מאדען אים דער טאשען. דיא ער דען
קעללען איך דען געשען און דען היקען קעמפען.
- איינער דיעזער געשעט לייט זיא דעם ניכט גע-
פאלגען איך פערזענלעכע דעם אנטשפירענע-
ווען צוויי טיכטיגע אהרשיינען. נון פאלען צא-
הער געשעט אבער דען געהרפרישען העלער
גערלעכע ווען שייכען און בלאט איך געלם -
איהן אים דער האנד דער ווישענע געווארענען
געשעט רעטשטען דאך אבער נור אים און דער
פאלעיא צו איבערלעבען. ווא איהם פיר זיינע
-אנט-פערשייטען אנטשפירענען ערשט רעכט
דיא ווערענארישען שטראפע צו טוהן ווער.

טען און ערע עס נאך מאקסועלל פערזענען קאננען
מיט זיך פארט.
אלס אלעס בעיינעם פארזייען וואר האכסט געט
מאקסועלל צו זיינעם נאכטען שיעקען טראהערן. דאס
דיעזע דריא טענען געווענע דער קאננאכטען ליינע-
ווערען ווארען. און אנטעווארען ערשטע געלד דער מיט-
בוך. ווען איינער עקאנא אים פערזאכט איינע שיינע
דען פערזענלעכע פעהאפטע ווער. זא וועלל דאס פאלק
ניכט דיא לאנגע פאר איך נא-אנטשפירונג וויא איך ניכט
אם שילום פעהאנדלונג דעם געריכטע אנטווארען זאנערן
וואס זיך דעם פעהאפטען צו געשענען אונד איהן
אין שטיצע צו ערשיינען. דעם פעהאנדלונג ווארען דאס
פאלק איינענטענען דיא פערזענלעכע בעטראכטען אהנע
דען נאנע דעם געריכטע אנטווארען הייסט מאן רעכט-
ווערען. פיר דיעזע ליינע ווערען עקספירען אין אנטעווארען
אין איינעם געריכטע קאמפען.
דער אוועקאמט מאקסועלל קאם באלד דארויף. דאס
ביא דיעזער ליינע ווערען געווען נביארא קיין אנטעווארען אלס
פעטער דיעזער דיא האנד אים שיעלע האבע. דיא עס דעם
דוסקען ווער שטאק דאירן געלענען זיין מיטען. דען
נביארא צו בעוויינען. נאך בעפאר איינע געריכטע פעהאנד-
לונג שטאפטענען
אין דעם טראט שיקעט פעטער דוסקען אים מארען
דעסלעכען טאנען אום דען אוועקאמטען איהר ווארען.
ליי. וועלכען איך באלד ביא איהם זיך איינשפירען.
דוסקען צאן זיך מיט איהר און איין עקספירענע צו-
זיך אונד ערשעלעט דיעזעס פון דעם פארפאללע מיט
דעם הייסטאנען.

איהר וועלכע דען דוסקען ווער האכסטע הארעט
רוינע אונד געלאסען צו אונד פראגע דאן מיט פעטער
שייכע דען דוסקען. דיאס גלייכען ווא זיא איהר
פירא נאך אס לעבען?
„געשטימט ווייט איך עס ניכט.“ זאנעט דוסקען.
„נון. דיא וועלל איך זיא פון איהרע איינשטימט
מיט איינעם שלאנע זאלען אונד איהנען זיא איינשטימט
פערזענלעכע נעמען. דאס איהרע פריע טאש אים?“
„אן. זיא ווער מיין גענעל!“ מיין ערלאנדען! (דיעס
דוסקען) זיא האבען מיר איינען צענטנער-שווערען שיינען
פאם הערען געקאכטען. וויסען זיא דעם ווערליך זא
געשטימט?“
„יא. איך ווייט עס. דיא לייכט וועלכע יענע דעס-
טונעס געוועלשאפט פיר דיא דער וועלע קאנן געהאלטען.
ווא דיא איהרע פירא. איך עקאננעט דיא לייכט איהרע
פירא איהר דען ערשטע בליק. דיא איך וואססטען. דאס וועלע
קאנן דאמאל שאן און איינע פערזענלעכע ווערענען און
ווערענען געריכטע ווארען.“
„נון. איך דאנקען איהנען. (זאנעט דוסקען) אונדערע
אנטשפירענען אים צו ערע?“
„איך גלייכע ניכט! (זאנעט איהרע געלאסען) דיא
זאכע מיט זיא דאך פאר געריכטע קאכטען.“
„וויא זיא?“ ריעף דוסקען ערשטינס.
„נון. איך מיינע דאס דער הייסטאנען. דער זיך פיר
דען אנטעווארען איהרע פירא איינשטימט. דאך איינער
איינע פירזאן ווערען גענען ריעקען האבע וועלכע דיא
איינע נאנען פערזענלעכע ווערען זיא שייכע אונד זיא

אין איינעם פראגעס פערזענלעך וועלל. - אונד איך גלייכע
דאך ניכט. דאס איהנען דא איך דעראישיען פראגעס און
גענעם ווערען.
„פירזיך! פירזיך! (דיעס דוסקען ערשטינס) ווער
אין זאלעך פראגעס אונטער מיינען פירזען אלעליידיג
געריעטע הערפארטונגען. דאס איך מיין ווייט וועללעך פער-
לאסען אונד דעם הונדערטער פירזענלעכען האבען דאן
קאכטע דיעזע געריכטע פעהאנדלונג נאך אין דיא פער-
ווישען צייטונגען אונד ווען איך זיא ניכט בעשטענען,
איהם נאנען קאליאריען איך מיט מיר. אלס שיעקען
זיא איך האבע זיא יא עכען דאדער ווערען לאסען. וואס
מאכט מאן?“
„אלס. איהרען זיא (זאנעט איהרע) יעטצט. דיא
וויי וויסען. דאס איהרע פירא ניכט מעהר לעבע. מיטשען
ווער עס הערפארטונגען. ווער דען ווערען הייסטאנען צו
איינע זאלען שיעלע מיט איהנען אנטשפירענען יעדע-
פאללע אים עס איינע פירזאן וועלכע ווערען פער-
העלפטען אונד יענער געשיכטע און דער הונדערטע שילובט
גען פערשייטע אים.“
„פערלייכט אים עס זאנאר דיא וועלע קאנן זיא
ריעף דוסקען.
דיעזע קאנן עס ניכט זיין ווייל זיא צור דאמאלענען
צייט. אלס דיא רעטשטע-געוועלשאפט געקאכטען אונד דיא
לייכע איהרע פירא געווענען ניכט מעהר און יענער גענער
וואר אונד איך קיינע אהנען פון דעם נאנען פארפאלל
האבען קאנן.“
(פארזענלעכע פאלעט)

